

ROMÂNIA

Avocatul Poporului

Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, București
www.avp.ro

Tel.: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro

Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitii@avp.ro

Domnului Mihai Călin Bogdan

Primar,

PRIMĂRIA COMUNEI SÂNPAUL, JUD. CLUJ

Telefon: 0264 282 810

Fax: 0264 282 805

E-mail: primaria@sanpaulcluj.ro

Nr. 27635/21.07.2026

RECOMANDAREA

nr. 167 din 21 iulie 2026

referitoare la respectarea prevederilor art. 49 din Constituție privind protecția copiilor
și a tinerilor

În contextul prevederilor art. 22 (dreptul la viață și la integritate fizică și psihică) și art. 49 (protecția copiilor și a tinerilor) din Constituția României, *Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu* pentru verificarea situației minorei _____ cu domiciliul în comuna Sânpaul, în vârstă de _____ de ani, care, în data de 15 mai a.c., a plecat de la domiciliu și nu a revenit.

În instrumentarea sesizării din oficiu au fost solicitate date de la Inspectoratul de Poliție Județean Cluj și de la Primăria comunei Sânpaul, județul Cluj.

Din informațiile comunicate de către Inspectoratul de Poliției Județean Cluj, rezultă următoarele:

În urma verificărilor efectuate de organele de poliție, s-a stabilit că minora a părăsit voluntar domiciliul la data de 15.05.2026, deplasându-se în municipiul Cluj-Napoca, unde a rămas peste noapte la persoane necunoscute din anturajul său. Plecarea nu reprezintă un incident izolat,

minora mai părăsind și anterior domiciliul, fără ca familia să sesizeze poliția, întrucât aceasta revenea de fiecare dată la scurt timp.

Nu au fost identificate date sau indicii care să ateste că minora ar fi fost victima unor acte de abuz fizic, psihic sau violență domestică exercitate de părinți, care să fi determinat plecarea de la domiciliu.

S-a constatat că minora provine dintr-un mediu familial vulnerabil, caracterizat prin dificultăți socio-economice și educaționale. Familia este dezorganizată, singurul membru care desfășoară activități lucrative fiind tatăl. Condițiile de locuit nu asigură un cadru optim pentru dezvoltarea și educarea copiilor, iar nivelul educațional redus al mamei și bunicii, precum și posibilitățile limitate de supraveghere și îndrumare, afectează dezvoltarea intelectuală, culturală și psiho-emoțională a minorei.

Minora prezintă probleme de integrare și adaptare școlară, având numeroase absențe nemotivate și un interes scăzut față de activitatea educațională. Familia întâmpină dificultăți majore în exercitarea autorității părintești și în supravegherea comportamentului acesteia, controlul parental fiind evident diminuat.

Din informațiile deținute rezultă că minora frecventează un anturaj cu influență negativă din municipiul Cluj-Napoca și utilizează frecvent platforme și rețele de socializare pentru a stabili contacte cu persoane din afara mediului familial.

Aceste aspecte generează pentru minoră o vulnerabilitate crescută la victimizare și expunere la comportamente de risc, respectiv:

- consum de alcool;
- consum de substanțe psihoactive;
- debut precoce al vieții sexuale;
- exploatare sub diverse forme;
- implicare în activități cu caracter antisocial.

De asemenea, au fost identificate preocupări ale minorei privind comiterea unor fapte de sustragere de bunuri din unități comerciale, ceea ce evidențiază necesitatea unei intervenții specializate și a unei monitorizări adecvate a comportamentului său.

Riscurile identificate nu vizează doar minora, ci și ceilalți minori din familie, întrucât aceștia sunt expuși acelorași vulnerabilități familiale: condiții de trai necorespunzătoare, supraveghere parentală insuficientă, dificultăți educaționale și posibilitatea dezvoltării unor comportamente de risc sau deviante prin influența mediului familial și social.

Având în vedere vulnerabilitățile familiale, dificultățile de supraveghere și educare, absentismul școlar, anturajul negativ și riscurile crescute de victimizare și comportamente

deviante, se impune implicarea activă a instituțiilor cu atribuții în protecția copilului pentru evaluarea complexă a situației minorei și identificarea celor mai eficiente măsuri de protecție și intervenție.

Primăria comunei Sânpaul a transmis adresa nr. 20/28.05.2026 – Ancheta Socială, întocmită de tehnician asistență socială, ca urmare a vizitei la domiciliul minorei, în urma discuțiilor purtate exclusiv cu tatăl minorei.

Astfel, conform declarațiilor tatălui, minora _____ a părăsit voluntar domiciliul în seara de 15 mai 2026, fără acordul acestuia, însă a fost identificată în dimineața zilei de 16 mai în gara din Cluj și readusă la domiciliu de către organele de poliție. Din declarațiile tatălui și din verificările efectuate rezultă că aceasta se află la prima dispariție, iar relațiile familiale sunt bune, fără indicii de neglijare, abuz fizic sau emoțional. Tatăl manifestă preocupare constantă față de creșterea și îngrijirea celor cinci copii, asigurându-le condiții adecvate de trai și supraveghere. Prin urmare, nu au fost identificate elemente care să indice existența unor probleme grave în mediul familial care să fi determinat plecarea minorei de la domiciliu.

Concluzii:

Analizând datele comunicate de către instituțiile sesizate, se observă existența unor diferențe semnificative între constatările organelor de poliție și informațiile comunicate de Primăria comunei Sânpaul.

Inspectoratul de Poliție Județean Cluj prezintă o evaluare amplă și documentată a situației minorei, evidențiind faptul că plecarea de la domiciliu nu este un incident izolat, ci un comportament repetitiv, asociat cu vulnerabilități familiale, dificultăți socio-economice și educaționale, condiții de locuit necorespunzătoare, supraveghere parentală diminuată, absentism școlar și anturaj cu influență negativă. De asemenea, sunt identificate riscuri majore de victimizare și de dezvoltare a unor comportamente deviante, inclusiv consum de alcool sau substanțe psihoactive, exploatare și implicare în activități antisociale.

În schimb, punctul de vedere al Primăriei comunei Sânpaul se bazează în principal pe declarațiile tatălui și pe o singură deplasare la domiciliu, fără a rezulta că a fost realizată o evaluare socială complexă a mediului familial și a nevoilor minorei. În ancheta socială se reține că minora se află la prima dispariție, că relațiile familiale sunt bune și că nu există neglijare sau abuz, concluzii care contrazic parțial constatările poliției privind plecările repetate și vulnerabilitățile familiale.

Prin urmare, concluzia este că modul de intervenție al Primăriei comunei Sânpaul apare ca fiind insuficient și limitat la o verificare punctuală și la preluarea declarațiilor părintelui, fără

o analiză aprofundată a situației reale a minorei, precum și a celorlalți copii minori aflați în familie. Având în vedere gravitatea riscurilor identificate, Primăria, prin compartimentul de asistență socială, ar trebui să inițieze o evaluare socială complexă a familiei, să monitorizeze situația minorei și a celorlalți copii din familie, să colaboreze activ cu unitatea școlară, poliția și DGASPC și să sesizeze de îndată DGASPC pentru evaluarea necesității instituirii unor măsuri de protecție specială. În interesul superior al copilului, se impune o intervenție interinstituțională urgentă și coordonată, care să depășească simpla constatare a faptelor și să vizeze prevenirea repetării unor astfel de situații și reducerea riscurilor la care minora este expusă.

Din informațiile comunicate de către Primaria comunei Sânpaul nu reiese că ar fi fost realizată o anchetă socială detaliată, la domiciliul minorei, cu privire la situația acesteia în familie. De asemenea nu a fost întocmită o fișă de identificare a riscurilor pentru toți minorii familiei și nu au fost luate măsuri de susținere a familiei, prin elaborarea unui Plan de servicii sau prin transmiterea cazului către DGASPC Cluj, cu solicitarea de a se realiza o evaluare complexă a situației minorei, deși ar fi trebui să fie cunoscute anumite riscuri, raportate inclusiv, dar fără a se limita, la situația școlară a acesteia și la modul de exercitare a autorității părintești.

Analizând legislația incidentă în cauză, raportat la datele și informațiile transmise de către autoritățile sesizate, se desprinde concluzia că, minora, prin comportamentul acesteia, ar putea fi considerat în risc de separare și în situație de vulnerabilitate, în înțelesul art. 4 alin. 2 din Legea nr. 156/2023.

Autoritățile administrației publice locale au obligația de a sprijini părinții sau, după caz, alt reprezentant legal al copilului în realizarea obligațiilor ce le revin cu privire la copil, dezvoltând și asigurând în acest scop servicii diversificate, accesibile și de calitate, corespunzătoare nevoilor copilului (conf. Art. 5 alin.3 din Legea nr. 272/2004, republicată).

Orice persoană care, prin natura profesiei sau ocupației sale, lucrează direct cu un copil și are suspiciuni în legătură cu existența unei situații de abuz sau **de neglijare a acestuia este obligată să sesizeze serviciul public de asistență socială sau direcția generală de asistență socială și protecția copilului în a cărei rază teritorială a fost identificat cazul respectiv**¹.

Legea nr. 156/2023 privind organizarea activității de prevenire a separării copilului de familie stabilește cadrul legal privind organizarea activității de prevenire a separării copilului de familie, statuând în mod expres că activitatea de prevenire a separării

¹ Legea 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului – Republicată, art. 96

copilului de familie potrivit prevederilor art. 118 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 272/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare se realizează de către serviciul public de asistență socială de la nivelul comunelor, orașelor și municipiilor.

Pentru prevenirea separării copilului de familie, serviciul public de asistență socială are obligația de a sprijini familia care se ocupă de creșterea și îngrijirea unui copil care poate fi în risc de separare, dacă familia, în funcție de situația economică și condițiile de locuit ale acesteia, se află în una dintre situațiile de vulnerabilitate detaliate în **art. 5 din Legea nr. 156/2023**. De asemenea, **art. 4 din Legea nr. 156/2023** reglementează expres situațiile în care copilul este considerat în risc de separare de familie. Astfel, dacă în urma evaluării unui copil și a familiei acestuia, serviciul public de asistență socială constată că acesta se află în cel puțin o situație de vulnerabilitate se întocmește planul de servicii, care se aprobă prin dispoziție a primarului.

Analizând legislația incidentă în cauză, raportat la datele și informațiile transmise de către autoritățile sesizate, se desprinde concluzia că, minora, prin comportamentul necorespunzător, ar putea fi considerată în risc de separare și în situație de vulnerabilitate, în înțelesul art. 4 alin. 2 din Legea nr. 156/2023.

Informațiile și documentele furnizate de instituțiile sesizate trebuie analizate în contextul dispozițiilor cuprinse în Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, care stabilesc, în mod imperativ, că **principiul interesului superior al copilului** este impus inclusiv în legătură cu drepturile și obligațiile ce revin părinților copilului, altor reprezentanți legali ai săi, precum și oricăror persoane cărora acesta le-a fost plasat în mod legal. Principiul interesului superior al copilului va prevala în toate demersurile și deciziile care privesc copiii.

Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare - Art. 5 Copiii au dreptul la protecție și asistență în realizarea și exercitarea deplină a drepturilor lor, **răspunderea pentru creșterea și asigurarea dezvoltării copilului revine în primul rând părinților, aceștia având obligația de a-și exercita drepturile și de a-și îndeplini obligațiile față de copil ținând seama cu prioritate de interesul superior al acestuia., iar, în subsidiar, responsabilitatea revine colectivității locale din care fac parte copilul și familia sa. Autoritățile administrației publice locale au obligația de a sprijini părinții sau, după caz, alt reprezentant legal al copilului în realizarea obligațiilor ce le revin cu privire la copil, dezvoltând și asigurând în acest scop servicii diversificate, accesibile și de calitate, corespunzătoare nevoilor Copilului;** **Art. 39 (1)** Serviciul public de asistență socială va lua toate măsurile necesare pentru depistarea precoce a situațiilor de risc care

pot determina separarea copilului de părinții săi, precum și pentru prevenirea comportamentelor abuzive ale părinților și a violenței în familie

Raportându-ne la cadrul legal mai sus enunțat, dar fără a ne limita la acesta, reiese obligația autorității publice locale de a cunoaște situația socio-familială a copiilor care locuiesc pe raza localităților componente. În activitatea de identificare a situației de risc la care poate fi supus copilul, serviciul public de asistență socială utilizează următoarele instrumente: fișa de observație și fișa de identificare a riscurilor, iar în situația în care în urma completării fișei de identificare a riscurilor se confirmă existența a cel puțin unei situații de risc, în termen de 30 de zile de la completare reprezentantul serviciului public de asistență socială întocmește planul de servicii.

Respectarea și garantarea drepturilor copilului se realizează prin promovarea cu prioritate a interesului superior al copilului, intervenția multisectorială și parteneriatul dintre instituțiile publice.

Față de dispozițiile legale de mai sus, în temeiul prevederilor art. 59 din Constituția României și ale art. 15 și art. 24 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, pentru realizarea scopului constituțional și legal al instituției Avocatul Poporului și anume, apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice, Avocatul Poporului emite prezenta:

RECOMANDARE

1. **Primarul comunei Sânpaul, județul Cluj**, în exercitarea prerogativelor conferite de prevederile legale în vigoare, va dispune măsurile necesare pentru:

a) *Efectuarea unei anchete sociale detaliate, la domiciliul familiei minorei*

! – CNF , cu domiciliul în comuna Sânpaul, sa nr.

jud. Cluj; *Completarea fișei de identificare a riscurilor pentru toți minorii aflați în familie și elaborarea planului de servicii, după caz, raportat la prevederile Hotărârii de Guvern nr. 691/2015;*

b) *Evaluarea detaliată a minorei și a familiei acesteia de către serviciul/compartimentul de asistență socială prin raportare la situațiile de vulnerabilitate prevăzute la art. 4 și 5 din Legea nr. 156/2023 privind organizarea activității de prevenire a separării copilului de familie;*

c) Responsabilizarea și îndrumarea părinților în ceea ce privește asigurarea creșterii și educării minorilor într-un mediu familial corespunzător, raportat la constatările reprezentanților Inspectoratului de Poliție Județean Cluj.

d) În funcție de rezultatele și concluziile evaluării situației socio-familiale a minorilor, raportarea cazului, din prisma existenței suspiciunii de neglijare a acestora și solicitarea sprijinului de specialitate al Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Cluj, respectiv îndrumarea metodologică a activității de asistență socială în evaluarea situației minorilor, planificarea și monitorizarea intervenției, după caz.

e) Identificarea, împreună cu unitatea de învățământ la care sunt înscriși minorii, a măsurilor ce se impun a fi luate în vederea prevenirii abandonului școlar;

2. Primarul comunei Sânpaul, județul Cluj, va informa Avocatul Poporului – Biroul teritorial Cluj Napoca, în termen de 30 de zile, cu privire la însușirea Recomandării și cu privire la măsurile dispuse, pe adresa de e-mail: avpcluj@avp.ro sau prin poșta, la adresa: Cluj Napoca, str. Moșilor nr.18, județul Cluj.

Cu deosebită considerație,

AVOCATUL POPORULUI

R. Weber

Renate Weber

